

ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА

*ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 година*

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
СЪДЪРЖАНИЕ
31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	1 - 11
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	12
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	13
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	14
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК	15
ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	16
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	17 - 35

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

Фондация „Тръст за социална алтернатива“ (ТСА или Фондацията) е българска организация с нестопанска цел, регистрирана в обществена полза. Дейността на ТСА се подчинява на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и свързаните с него актове.

Фондация „Тръст за социална алтернатива“ е учредена през месец август 2012 г. и е вписана по ф.д. 524/2012 на СГС с ЕИК по БУЛСТАТ 176356758 и в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Министерство на правосъдието с № 20120831005.

През септември 2018 г. Фондацията беше пререгистрирана в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията. Седалището и адресът на управление е: гр. София, бул. „Патриарх Евтимий“ № 64. Интернет сайтът на ТСА е: <http://socialachievement.org/>.

ТСА изпробва и подкрепя иновативни и резултатни подходи, които повишават икономическата независимост и подобряват жизнените перспективи на бедните хора в България, с фокус върху ромите. За да постигнем това, ценим и подкрепяме принципите на професионализма, сътрудничеството и почтеността в работата с нашите партньори. Целта ни е хората в неравностойно положение да постигнат образователни и икономически успехи, което ще допринесе за прекъсването на порочния кръг на бедността и за просперитета на цялото българско общество.

Мисията на ТСА е насочена към постигане на следните цели:

- ✓ да осигури подкрепа на местно и национално ниво на инициативи, които подобряват постиженията в образованието на ученици в риск и по-специално от етническите малцинства и децата от бедните и маргинализирани общности;
- ✓ да осигури подкрепа на местно и национално ниво на инициативи, които подобряват икономическата самостоятелност на лица в риск и по-специално от етническите малцинства и младежи от бедните и маргинализираните общности;
- ✓ да подобри капацитета на партньорските организации за отчетност и управление на финансови помощи, както и уменията за систематично проследяване, оценка и демонстриране на постигнатите цели чрез индикатори за изпълнение на предвидените дейности и чрез конкретни резултати.

В изпълнение на мисията си ТСА набира средства от донорски организации, физически лица, фирми, и други, и предоставя грантове в три програмни направления: „Ранно детско развитие“ (с две подпрограми „Първите 1000 дни“ и „Учене и грижа в ранна възраст“), „Образователни възможности и постижения“ и „Икономическо развитие и достъп до заетост“ (с две подпрограми „Заетост и предприемачество“ и „Жилищни условия и регулации“).

Освен това, ТСА заделя ресурси и за изграждане на институционалния капацитет на своите партньорски организации.

Структура на управление

Съгласно Учредителния акт, Фондацията има следните управленски органи - учредител, управителен съвет и изпълнителен директор. Физически лица могат единствено да бъдат членове на Управителния съвет и те се назначават и освобождават от Учредителя.

Към 31 декември 2023 г. членовете на Управителния съвет са както следва: Сара Перин, Емилия Карадочева, Венета Илиева, Виктория Блажева и Илияна Сарафян. Те не са свързани помежду си и не получават възнаграждение от Фондацията за участието си в Управителния съвет.

През 2023 г. нито един от членовете на Управителния съвет не е сключвал сделки с Фондацията. Учредителният акт е приет на 19 юли 2012 г. През 2013 г. съдът регистрира промяна в длъжността изпълнителен директор и Сара Перин поема поста от Емилия Карадочева. На 4 ноември 2021 г. г-жа Илияна Сарафян е регистрирана като член на УС. Последната промяна в Управителния съвет е направена на 12 април 2023 г., когато г-н Росен Иванов напуска органа. Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Фондацията е представлявана от изпълнителния директор Сара Мари Перин като в края на миналата година общият брой на персонала е 27 служители (31 декември 2022 г.: 28 служители).

Преглед на дейността

Фондацията е създадена през август 2012 г. като през октомври същата година беше отпуснат грант от Фондация „Америка за България“ (ФАБ) с цел нейните социални дейности да продължат да бъдат развивани. Чрез всички свои програмни области, ФАБ подкрепя усилията за изграждане и укрепване на устойчива пазарна икономика в България. А за постигането на тази цел е необходимо да бъдат включени и социално слабите хора в страната. Сред тях има изключително високи нива на безработица и ниско ниво на образование. Ромите съставляват около 10% от населението в България и над 70% от тях живеят в риск от бедност и изключване.

През 2023 г. настъпи период на възстановяване след пандемията от COVID-19. Някои положителни уроци бяха усвоени по време на пандемията, като например по-доброто използване на технологиите, комуникационните системи и въвеждането на дистанционна работа. Но това не промени възприятието на бенефициенти и партньори за необходимостта от лични срещи и в началото на 2023 г. Фондацията отново включи активно в дейността си лични срещи, събирания, събития и пътувания.

ФАБ е основният източник на финансиране за дейностите на ТСА.

Към 31.12.2023 г. Фондацията има две активни споразумения за субсидиране с ФАБ на обща стойност 24.7 млн. лв. В края на годината неполучените условни вземания от Фондация „Америка за България“ възлизат на 20.5 млн.лв.

През октомври 2023 г. ТСА подписа споразумение за субсидия в размер на \$12,975,472 с Фондация „Америка за България“ за подпомагане на дейността си в следващите пет години.

За периода от 1 януари до 31 декември 2023 г. Фондацията получи от ФАБ условно финансиране в размер на 7.3 млн.лв. в сравнение с 227 хил. лв. за същия период на предходната година.

В допълнение ТСА участва в международен консорциум, одобрен през 2018 г. Проектът „Първи стъпки за професионално развитие“ на стойност 785 хил. лв. (401 хил. евро) беше отпуснат по линия на ЕИП и Норвежкия финансов механизъм. Фондацията работи с по един партньор в България, Унгария, Румъния и Испания, като си сътрудничи с професионални гимназии и работодатели, за да повиши уменията на младежите и да създаде контакти с местния бизнес.

През 2017 г. Фондацията спечели грант на стойност 108 хил. лв. (\$62 хил.) от фондация „Отворено Общество - Швейцария“ за подпомагане на развитието на Мрежата за ранно детско развитие на ромите (REYN), която е международна мрежа от специалисти, създадена с цел повишаване знанията и капацитета на професионалистите, работещи в сферата на ранното детско развитие и по-специално, с ромски деца. През януари 2020 г. проектът беше удължен с още две години и беше предоставено допълнително финансиране в размер на 95 хил. лв. (\$60 хил.). Допълнителните средства бяха вложени в укрепването на мрежата REYN, за осъществяване на дейности за повишаване на капацитета на професионалистите и парапрофесионалистите, работещи с уязвими деца, с фокус върху ромите, както и за повишаване на осведомеността на обществото относно неравенствата в достъпа до качествени услуги в уязвими общности и бариерите, пред които са изправени ромските деца. Наложи се повторно удължаване на проекта, без допълнителни разходи, заради неусвоени средства в размер на 2256 долара. Процедурата беше съгласувана с донора съответно средствата да бъдат разходвани, макар и със закъснение заради COVID-19, не по-късно от 30 юни 2023 г. По този начин беше разработено съдържание за обучение как да бъде повишен капацитетът на членовете на REYN в областта на качествената педагогика. Финалният отчет беше подаден през август 2023 г.

През март 2017 г. ТСА се присъедини към консорциум, ръководен от Институт „Отворено Общество-София“ и Работилница за граждански инициативи, за да кандидатства за търг за администриране на програмата за НПО - Фонд Активни граждани в България - в рамките на Финансовия механизъм на ЕИП и Норвегия 2014-2021.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

Фондацията поема водещата роля в управлението на стипендия за ромски медици и предварително дефиниран проект за предоставяне на менторство на медицинските студенти. Общата стойност на проектите е 2.1 млн.лв. (1.1 милиона евро). Проектът получи и допълнителни 160 хил. лв. (80 хиляди евро) през 2021 г.

Операторът на Фонд Активни граждани (ТСА заедно с Институт «Отворено общество - София» и Работилница за граждански инициативи) и Националната контактна точка инициираха стартирането на Roma Policy Lab с цел да се промотират резултати, добри практики, сътрудничество и взаимно обучение за НПО, активни граждани и публични институции относно включването на ромите; да се създаде качествено медийно съдържание във връзка с подкрепените проекти; да се противодейства на речта на омразата и негативните стереотипи към ромските НПО и подкрепените мерки; да се предостави пространство за дискусии, базирани на доказателства, относно включването на ромите. ТСА беше удостоена с допълнителни 5860 евро за дейността си по тази инициатива.

Освен това Фондацията получи възнаграждение за администрирането и като член на консорциума, действащ като Оператор на Фонд Активни граждани България, както и за подкрепата за изграждане на капацитет на НПО, работещи с уязвими общности.

През ноември 2018 г. ТСА подписа споразумение за грант с фондация „Отворено Общество-Швейцария“ и Фондация Портикус на стойност \$1,1 млн. с продължителност две години. Проектът беше удължен до края на декември 2023 г. и получи допълнително финансиране в размер на 127 хил. лв. (80 хиляди долара). Целта е чрез дейностите да бъде изграден капацитет на местните партньори да защитават и осигуряват необходимите услуги в областта на майчиното и детското здраве, както и да развиват знания и умения за обгрижваща среда.

Освен това ТСА кандидатства пред фондация Оптимус към UBS Bank и получи 1,4 млн.лв. (756 хиляди долара) за периода 2020-2023 г., което представлява 10% съфинансиране към грант, получен от Фондация „Америка за България“. Остатъчните средства от този грант бяха прехвърлени за периода 2023-2024 г. за четвъртата година от дейностите. Средствата ще бъдат използвани за патронажния проект "Заедно - здраво бебе, здраво бъдеще", както и за "Заедно в пъстър свят" - по който се провеждат обучения на учители, фокусирана върху разнообразието и включването, както и подкрепа за Мрежата за ранно детско развитие на ромите (REYN).

ТСА получи грант от Международната асоциация „Стъпка по стъпка“ на стойност 38 хил. лв. (24 хиляди долара) за периода декември 2020 - декември 2022 г., за да позиционира инициативата REYN като част от сплотената и влиятелна международна общност на мрежата REYN и да увеличи капацитета им да защитават и подобряват на европейско ниво политиките за ранно детско развитие. Проектът беше удължен до 31 март 2023 г.

Международната мрежа Eurochild отпусна грант от 15 000 евро на ТСА през април 2022 г. със срок на действие до декември 2023 г. като част от програмата на ЕС за ранно детско развитие, иницирана от Eurochild, Международната асоциация „Стъпка по стъпка“, Фонда за ромско образование и Европейския алианс за обществено здраве. Целта е ранното детско развитие да се превърне в приоритет за публичните политики. Националната координаторска роля се споделя с фондация „За нашите деца“. Кампанията се провежда съвместно с националните партньори от девет държави от ЕС и има за цел да информира европейските и националните политици за значението на ранното детско развитие, да увеличи ангажмента на гражданските организации към проблема и да овласти родителите да защитават своите права и тези на техните деца. Ключовите постижения от 2022 г. включват принос към разработването на Националния план за действие по Европейската гаранция за детето, където 80% от предложенията на кампанията попадат в окончателния вариант на плана. Важно е да се отбележи, че една от мерките в Плана е разработването на цялостна междусекторна стратегия за ранно детско развитие. Освен това, домашните посещения за уязвими деца сега са по-висок приоритет сред политиките и обществено заинтересовани страни.

През 2022 г. ТСА се включи като партньор в проект, предоставен на Община Благоевград и като партньор в проект, предоставен на Община Дупница по линия на ЕИП и Норвежкия финансов механизъм. Проектите „Интегрирани мерки за включване и овластяване на ромската общност“ в Благоевград и „Интегрирани мерки в подкрепа на ромското включване“ в Дупница включват дейности за решаване на проблеми, свързани с подобряване на здравословното състояние, намаляване на бедността и неблагоприятната среда и справяне с лошите жилищни условия. Проектите улесняват достъпа до образование и здравеопазване, както и заетост за представители на ромската общност, и целят да помогнат за преодоляване на риска от социално изключване и дискриминация. ТСА получи допълнително финансиране от 84 520 лв. в Благоевград и 84 000 лв. в Дупница за изпълнението на още дейности в следващите 24 месеца. Фондацията предостави консултации по жилищно регулиране и организира обучения за оценка на разнообразието и овластяване за местните общности и власти.

През януари 2023 г. ТСА получи грант от \$120 000 за период от 24 месеца от Clean Air Fund, насочен към намаляване на замърсяването в бедните общности в София. Заедно с представители на общността, партньори от гражданското общество и общинските власти до 2025 г. проектът трябва да създаде пътна карта за по-чиста среда в квартал „Факултета“ с цел да се подобри качеството на въздуха в квартала, и съответно общественото здраве, благосъстоянието и околната среда.

През май 2023 г. ТСА получи 39 930 лв. от фондация „Лъчезар Цорцов“ за провеждане на проучване относно възможността за създаване на частна детска градина и Център за върхови постижения за ранно учене и грижа в най-големия ромски квартал в София. Проектът представлява първи изследователски етап, който ще информира за решението на Фондацията да планира и набиране на средства за създаване на модел за център за върхови постижения в ранното образование. Центърът ще се фокусира върху съществуващия недостиг на подобно образование в ромските общности, конкретно в квартал „Факултета“, където липсва и детска градина.

Освен гореспоменатото финансиране, фондацията получи средства и от други източници, и физически лица, на стойност 133 хил. лв. в сравнение с 192 хиляди лева през 2022 г.

Общото финансиране, получени финансираня под условие през 2023 г., възлизаше на 8,4 млн.лв. в сравнение с 1 млн.лв. през 2022 г.

Общото брутно финансиране, съгласно договорите за грантове, съответно е 2,6 млн.лв. през 2023 г. и 2,7 млн.лв. през 2022 г. Към 31 декември 2023 г. ТСА има неизпълнени условни ангажименти за грантове на стойност 1,861 милиона лева и от създаването си през 2012 г. е изразходвала общо 23,106 милиона лева, като общият брой на подпомогнатите хора чрез проектите надхвърля 100 000. Подробна информация за ангажиментите и разходите по програмни области е предоставена в приложение № 16 към годишния финансов отчет за 2023 г.

През 2023 г. ТСА продължи много активно да работи както по проекти, инициирани от грантополучателите, така и по проекти, инициирани от своя екип. Разходите за програми и проекти възлизат на 2,106 хиляди лева в сравнение с 2,028 хиляди лева през 2022 г. или увеличение от 4%.

Редица проекти са инициирани от Фондацията. През 2023 г. в програмата „Ранно детско развитие“ са използвани общо 1,985 хиляди лева. Двата най-значими проекта в тази програма „Заедно-здрaво бебе, здраво бъдеще“ и „Заедно в пъстър свят“.

През 2017 г. ТСА получи лиценз от Международната асоциация „Стъпка по стъпка“ за провеждане на обучителния проект „Заедно в пъстър свят“, който беше акредитиран от Министерството на образованието и науката. През 2018 г. сертифицираните обучители започнаха да я тестват с учители от детски градини и представители на НПО. През декември 2019 г. фондация Портикус одобри проект, представен от Университета в Утрехт в партньорство с ТСА, за провеждане на оценка на проекта „Заедно в пъстър свят“. Проектът, който е финансиран от Портикус, беше забавен заради COVID-19 пандемията и през 2022 г. беше съгласувано, че средствата ще бъдат използвани за разработване и тестване на инструменти

за оценка на знанията, нагласите и практиките на учителите. Разработването на този изследователски и оценъчен проект започна през 2023 г.

Изпълнението на проекта „Заедно - здраво бебе, здраво бъдеще“ продължи да набира инерция. Дейностите включват адаптиране на проектни материали и настоящо обучение на екип от квалифицирани акушерки и медицински сестри в болница „Шейново“ в София и в университетската болница „Св. Георги“ в Пловдив. И двата екипа преминаха към нови работодатели през 2023 г. Екипът от София беше нает от партньора на ТСА HESED по изпълнението на успешно кандидатстване по процедурата „Бъдеще за децата“ на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ до декември 2024 г.

Проектът „Заедно - здраво бебе, здраво бъдеще“ предлага 65 домашни посещения на млади момичета, станали майки за първи път, живеещи с ниски доходи в София и Пловдив. Посещенията се извършват от професионални медицински сестри и акушерки от ранната бременност на майките до достигане на 2 години на детето. Средната продължителност на всяко домашно посещение е 65 минути. Услугите се предлагат в 15 квартала в София и в 7 квартала в Пловдив. До момента патронажната услуга е подкрепила 1249 бенефициенти като са проведени 16 300 домашни посещения, 18% от които са онлайн. Университетът в Утрехт финализира анализа на данните, събрани от агенция „Алфа Рисърч“.

Резултатите от оценката показваха, че услугата има реален положителен ефект. Проектът подобрява развитието на децата и разбирането им на българския език. Положителното влияние върху развитието на децата е още по-големо при децата, чиито родители не говорят български език у дома. Също така се наблюдават значителни подобрения в родителските умения, особено в ранното стимулиране на развитието и ангажирането на родителите.

През декември 2019 г. ТСА откри нов медицински център в квартал „Факултета“, за да предоставя пренатална грижа, в сътрудничество с фондация „Здраве и социално развитие“. Цялото медицинско оборудване беше купено чрез дарения, по-голямата част от които бяха събрани през краудфъндинг кампания в партньорство с платформата Global Giving. Центърът премина успешно и контролна визита на Националната здравноосигурителна каса и продължи работа през 2023 г.

Семействата и майките, които са част от патронажната услуга „Заедно-здрaво бебе, здраво бъдеще“ в София също се възползват от медицинския център. Нашите сестри и акушерки ги придружават до медицинския център за пренатални и постнатални прегледи. Водени от стремежа ни да увеличим броя на обучените медицински сестри и акушерки в региони извън най-големите градове в България, създадохме и стипендиантски проект, като чрез него едновременно привличаме и ромски жени да се върнат обратно на работа. Проектът предоставя подготвителни курсове и стипендии на ромски жени, като до момента 47 са взели участие.

ТСА продължи да подкрепя и ромски студенти, които изучават ранна педагогика, чрез проекта „Млади ромски учители“. Делът на студентите участници, които отпадат от обучение е 29%, което е с 11 % по-ниско от средното ниво в страната. Също така делът на студентите, които са намерили професионална реализация е 83% в сравнение с 60% на национално ниво.

В програмната област „Образователни постижения“ през 2023 г. бяха вложени 942 хиляди лева в подкрепа на различни проекти, включително стипендии за ученици от гимназия и студенти, грантове за подкрепа на проекти, насочени към намаляване на учениците, които отпадат от училище и увеличаване на дела на завършващите образование младежи.

Тази година отбелязахме и най-големия брой завършили студенти в медицински специалности от началото на програмата за стипендии на фонд „Активни граждани“. 13 ромски младежи получиха своите дипломи в областта на фармацията, медицината и стоматологията. Общо над 270 стипендии са подкрепили младежи от началото на тази програма, като трябва да се отбележи, че студентите също така са активни в разнообразни доброволчески инициативи.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

През 2023 г. ТСА предприе стъпки да ограничи подкрепата си по линия на стипендии за ученици от средни училища в страната, които подпомагат децата под формата на автобусни карти и учебници, част от инициативата „Равен шанс“. През годините са предоставени над 4000 стипендии за учебници и транспорт на повече от 1500 ученици в неравностойно положение в България.

За да осъществи своите цели, програма „Трудова заетост и предприемачество“ разходи 1, 032 хиляди лева. 300,000 лева бяха изразходени, в рамките на програма „Регулация и жилищни условия“.

Тази година ТСА приключи един от най-големите си проекти, свързани с подпомагане на заетост, финансиран от ЕИП и Норвежкия финансов механизъм. По този проект работихме с младежи в неравностойно положение на възраст от 15 до 29 години като целта беше да се надгради тяхното образователно ниво и възможностите за намиране на работа на по-късен етап. Включихме 300 младежи по различни дейности и бяхме активни в създаването на мрежа и контакти с бизнеса, като 911 представители на частни компании в България взеха участие в различни събития.

През 2023г. продължи активната работа по проект „Регулация и законно застрояване на два квартала с преобладаващо ромско население“. Работата беше възобновена и по проекта „Изграждане на капитал - партньорство с местния бизнес за зонироване и легализиране на ромския квартал (Орешака)“.

След успешното подпомагане на общините да урегулират три квартала, насочихме вниманието си към въпроса за собствеността на жилищата. Затова подпомогнахме процеса на продажба на 29 вече зонирани парцела на жители от квартал „Луковица“, както и съдействахме на 36 домакинства да придобият парцелите, където са изградени техните домове в квартал „Каваклия“. През 2023 г. също така поехме и още една инициатива - да бъде изградена канализационна и водоснабдителна мрежа в кв. „Луковица“.

64 000 лева бяха вложени в програмна област „Изграждане на капацитет“ за подкрепа на различни проекти, включително организирането и провеждането на специализирани обучения за представители на партньорски организации. Става въпрос за обучения по линия на фонд „Активни граждани“.

През 2023 г. Фондацията одобри и разпредели 63 гранта на 25 НПО партньори за подкрепа на съвместните ни дейности в областите на ранно детско развитие, образователни постижения, икономически успех и изграждане на капацитет, като по този начин помогнахме на близо 10 000 души.

И през 2023 г. ръководството на ТСА продължи да укрепва организацията и своя екип. Към 31 декември 2023 г. във Фондацията работят 27 щатни служители, в сравнение с 28 към 31 декември 2022 г.

Към 31 декември 2023 г. текущите активи на ТСА са в размер на 5,519 хил. лв. (3,258 хил. лв. към 31 декември 2022 г.), от които парични средства и парични еквиваленти в размер на 5,000 хил. лв., вземания в размер на 513 хил. лв и други текущи активи в размер на 6 хил. лв.

Предплатените разходи за бъдещи периоди са в размер на 180 хил. лв. (46 хил. лв. към 31 декември 2022 г.)

Текущите задължения са в размер на 5,107 хил. лв. (2,726 хил. лв. към 31 декември 2022 г.), от които 5,036 хил. лв. са финансиране за текущи разходи, 18 хил. лв. краткосрочна част от задължения по финансираня за ДМА, 13 хил. лв. задължения към доставчици, 33 хил. лв. задължения към персонала и за социално осигуряване, 7 хил. лв данъчни задължения (корп. данък за 2023 г. в размер на 7 хил. лв.).

Наличните средства и очакваните последващи отпускания на средства от гранта на ФАБ са достатъчни за осигуряване на ликвидните нужди на ТСА.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

Към 31 декември 2023 г. активите на ТСА са в размер на 6,162 хил. лв., а резултатът от нестопанска дейност е печалба в размер на 51 хил. лв. За сравнение към 31 декември 2022 г. активите на ТСА са в размер на 3,681 хил. лв., а резултатът от нестопанска дейност е загуба в размер на 30 хил. лв.

Приходите от стопанска дейност през 2023 г. възлизат на 74 хил. лв., а генерираната нетна печалба е на стойност 67 хил. лв. За сравнение към 31 декември 2022 г. приходите възлизат на 58 хил. лв., а генерираната нетна печалба възлиза на 52 хил. лв.

Фондацията не притежава дялове или интереси в други юридически лица, няма свързани лица, не е част от икономическа група и не е извършвала сделки със свързани лица за периода 1 януари 2023 г. - 31 декември 2023 г.

За периода 1 януари 2023 г. - 31 декември 2023 г. не са настъпвали необичайни събития, които биха могли да окажат съществено въздействие върху дейността на ТСА, неговото финансово състояние и резултатите от дейността.

ТСА не е получавало или предоставяло заеми или парични гаранции. Фондацията не използва финансови инструменти и няма клонове.

Политиката на ТСА за управление на финансовите средства е адекватна и Фондацията има достатъчно ресурси да обслужва задълженията си и да финансира дейността си.

Фондацията не осъществява научноизследователска и развойна дейност.

Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си дейност Фондация Тръст за социална алтернатива може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, ценови риск, кредитен риск, ликвиден риск и лихвен риск.

Структурата на финансовите активи и пасиви на Фондацията по категории към 31 декември 2023 г. е посочена по-долу. Тя включва всички финансови активи в една група, “кредити и вземания”, и всички финансови пасиви в една група - “други финансови пасиви”:

31 декември 2023 г.
в хил. лв.

Кредити и вземания

Финансови активи

Вземания от клиенти

-

Парични средства

5,000

Общо

5,000

Други финансови пасиви

Задължения към доставчици

13

Общо

13

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

31 декември 2022 г.
в хил. лв.

Кредити и вземания

Финансови активи

Вземания от клиенти	5
Парични средства	3,194
Общо	3,199

Други финансови пасиви

Финансови пасиви

Задължения към доставчици	17
Общо	17

Валутен риск

Фондацията е изложена на валутен риск от промяна на валутните курсове по отношение на паричните средства в щатски долари.

Към 31.12.2023 г. Фондацията има парични средства по разплащателни и депозитни сметки в щ.д. общо в размер на 225 хил. щ. д., или 399 хил. лв. (31.12.2022 г.: 374 хил. щ. д., или 686 хил. лв.).

Следните обменни курсове са приложими за 2023 и 2022 година:

	<i>Среден приложим курс за годината</i>		<i>Курс към 31 декември</i>	
	<i>2023 г.</i>	<i>2022 г.</i>	<i>2023 г.</i>	<i>2022 г.</i>
1 USD	1.80184	1.86014	1.76998	1.83371

При увеличение на валутния курс с 10% резултатът от нестопанска дейност ще се увеличи с 40 хил. лв. (2022 г.: с 69 хил. лв.).

При намаление на валутния курс с 10% резултатът от нестопанска дейност ще се намали с 40 хил. лв. (2022 г.: с 69 хил. лв.).

Ценови риск

Фондацията не е изложена на съществен ценови риск от стопанската си дейност, тъй като извършва специфични услуги, цените за които са предварително договорени с клиентите.

Кредитен риск

Фондацията не е изложена на кредитен риск, тъй като Фондацията извършва услуги само на предварително одобрени от Управителния съвет клиенти, вземанията от които се събират в предварително договорените срокове.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Фондацията да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Фондацията, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на счетоводния баланс.

Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането и респективно задължението е изискуемо.

Матуритетен анализ

31 декември 2023 г. в хил. лв.	На виждане и до 1 м.	От 1-3 м.	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	-	-
Парични средства	5,000	-	5,000
Общо	5,000	-	5,000
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	13	13
Общо	-	13	13
31 декември 2022 г. в хил. лв.			
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	5	5
Парични средства	3,194	-	3,194
Общо	3,194	5	3,199
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	17	17
Общо	-	17	17

Риск на лихвоносните парични потоци

Фондацията няма значителна част лихвоносни активи, с изключение на паричните средства. Като цяло Фондацията не е изложено на лихвен риск от своите задължения, защото те са обичайно търговски.

Лихвен анализ

31 декември 2023 г. в хил. лв.	с фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	-	-
Парични средства	83	4,917	5,000
Общо	83	4,917	5,000
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	13	13
Общо	-	13	13

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

31 декември 2022 г. в хил. лв.	с фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	5	5
Парични средства	103	3,091	3,194
Общо	103	3,096	3,199
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	17	17
Общо	-	17	17

Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Фондацията, за периода 2021 - 2023 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2021 г.	2022 г.	2023 г.
БВП в млн. лева	138,979	167,809	183,743
Реален растеж на БВП	7.7%	3.9%	1.8%*
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	6.6%	14.3%	5.00%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.66	1.86	1.81
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.73	1.83	1.77
Основен лихвен процент в края на годината	0.00%	0.20%	2.90%
Безработица (в края на годината)	4.8%	5.4%	5.6 %

* Прогноза на БНБ за 2023 г., източник: БНБ

Планове за развитие през 2024 г.

През 2024 г. Фондацията възнамерява да продължи да развива дейността си в трите програмни направления, в които работи, като предоставя грантове и създава и осъществява собствени оперативни проекти, а също и като извършва дейности за повишаване на капацитета на организациите в секторите, в които работи.

Фондацията не планира съществени капиталови инвестиции за 2024 г.

Събития след края на отчетния период

През месец април 2024 г. бе направена промяна в структурата на Фондацията и бе приета актуализация на Учредителния акт - устав на Фондацията.

През месец април 2024 г. бе приет нов член на Борда на директорите на Фондацията - Вирджиния Уайт Окийф.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за имущественото и финансовото състояние на Фондацията към края на годината, както и за получения финансов резултат и промяната в паричните потоци за годината в съответствие с Националните счетоводни стандарти.

Ръководството потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Дата: 24.09.2024 г.

Изпълнителен директор:
Сара Мари Перин

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година

(всички суми са в хиляди български лева)

	Прил.	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.		Прил.	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
I. Разходи за дейността				I. Приходи от дейността			
<i>A. Разходи за регламентирана дейност</i>				<i>A. Приходи от регламентирана дейност</i>			
1. Разходи за финансираня	4	2,216	2,437	1. Приходи от финансираня под условие	3	6,070	6,094
2. Разходи по програми и проекти	4	2,125	2,028	2. Други приходи		3	-
Всичко A:		4,341	4,465	Общо I:		6,073	6,094
<i>B. Административни разходи</i>	5	1,729	1,629	II. Финансови приходи			
Общо I:		6,070	6,094	1. Приходи от лихви		4	1
				2. Положителни разлики от промяна на валутни курсове		98	79
II. Финансови разходи				Общо II:		102	80
1. Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		54	110				
Общо II:		54	110				
III. Общо разходи		6,124	6,204	III. Общо приходи		6,175	6,174
IV. Печалба от нестопанска дейност за годината (общо приходи - общо разходи)		51	-	IV. Загуба от нестопанска дейност за годината (общо приходи - общо разходи)		-	30
Всичко (III + IV)		6,175	6,204	Всичко (III + IV)		6,175	6,204

Финансовият отчет на страници от 12 до 35 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 24.09.2024 г.

Сара Мари Перин
 Изпълнителен директор

Заверил съгласно одиторски доклад:

Павел Пирински
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Одиторско дружество №085

Съставител:
 „БДО АФА Консултанти“ ООД
 Валя Йорданова, управител

Боряна Димова, управител
 “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД
 Одиторско дружество №085

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
 ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
 за годината, завършваща на 31 декември 2023 година

(всички суми са в хиляди български лева)

	Прил.	2023 г.	2022 г.		Прил.	2023 г.	2022 г.
		хил. лв.	хил. лв.			хил. лв.	хил. лв.
А. Разходи				Б. Приходи			
1. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:		-	-	1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.		74	58
а) външни услуги		-	-	а) услуги		74	58
<i>Общо разходи за оперативна дейност</i>	6	-	-	<i>Общо приходи от оперативна дейност</i>		74	58
				<i>Общо приходи</i>	6	74	58
<i>Общо разходи</i>		-	-				
2. Счетоводна печалба за годината (общо приходи - общо разходи)		74	58	2. Счетоводна загуба за годината (общо приходи - общо разходи)		-	-
3. Разход за данък върху печалбата	7	7	6			-	-
4. Нетна печалба за годината (2 - 3)		67	52	3. Нетна загуба за годината (2 + ред 3 от раздел А)		-	-
<i>Всичко (Общо разходи + 3 + 4)</i>		74	58	<i>Всичко (Общо приходи + 3)</i>		74	58

Финансовият отчет на страници от 12 до 35 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 24.09.2024 г.

Сара Мари Перин
 Изпълнителен директор

Заверил съгласно одиторски доклад:

Павел Пирински
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Одиторско дружество №085

Съставител:
 „БДО АФА Консултанти“ ООД
 Валя Йорданова, управител

Боряна Димова, управител
 “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД
 Одиторско дружество №085

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
31 декември 2023 година

(всички суми са в хиляди български лева)

	31 декември 2023 г. 2022 г. Прил. хил. лв.хил. лв.		31 декември 2023 г. 2022 г. Прил. хил. лв.хил. лв.	
АКТИВ			ПАСИВ	
АКТИВИ			НЕТНИ АКТИВИ И ПАСИВИ	
А. Нетекущи (дълготрайни) активи			А. Нетни активи	
I. Дълготрайни материални активи			I. Резерви	
1. Земи и сгради, в т.ч.:	324	346	1. Други резерви, в т.ч.:	512 461
			- от минали години	461 491
			- от текущата година	51 (30)
			Общо за група I:	512 461
			II. Натрупани печалби (загуби)	
			от стопанска дейност от минали години, в т.ч.:	
			- неразпределена печалба	233 181
			Общо за група II:	233 181
			III. Текуща печалба/(загуба) от стопанска дейност	67 52
			Общо за раздел А	812 694
- земи	7	7	ПАСИВИ	
- сгради	317	339	Б. Задължения	
2. Съоръжения и други	139	31	1. Задължения към доставчици, в т.ч.:	12 13 17
Общо за група I:	463	377	до 1 година	13 17
Общо за раздел А:	463	377	2. Други задължения, в т.ч.:	40 28
			- към персонала, в т.ч.:	13 28 19
			до 1 година	28 19
			- осигурителни задължения, в т.ч.:	13 5 3
Б. Текущи (краткотрайни) активи			до 1 година	5 3
I. Вземания			- данъчни задължения, в т.ч.:	7 7 6
1. Вземания от клиенти и доставчици	505	51	до 1 година	7 6
2. Други вземания	8	7	Общо за раздел Б, в т.ч.:	53 45
Общо за група I:	513	58	до 1 година	53 45
II. Други текущи активи	6	6	В. Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.:	5,297 2,942
III. Парични средства, в т.ч.:	5,000	3,194	- финансирания	5,297 2,942
- в безсрочни сметки (депозити)	5,000	3,194	СУМА НА ПАСИВА (А + Б + В)	6,162 3,681
Общо за група III:	5,000	3,194		
Общо за раздел Б:	5,519	3,258		
В. Разходи за бъдещи периоди	180	46		
СУМА НА АКТИВА (А + Б + В)	6,162	3,681		

Финансовият отчет на страници от 12 до 35 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 24.09.2024 г.

Сара Мари Перин
Изпълнителен директор

Заверил съгласно одиторски доклад:

Павел Пирински
Регистриран одитор, отговорен за одита
Одиторско дружество №085

Съставител:
„БДО АФА Консултанти“ ООД
Валя Йорданова, управител

Боряна Димова, управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

	Прил.	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
I. Наличност на парични средства на 1 януари	11	3,194	8,217
II. Парични потоци от нестопанска дейност			
A. Постъпления от нестопанска дейност			
1. Получени финансираня под условие		8,425	1,012
2. Постъпления от банкови и валутни операции		99	79
3. Други постъпления		5	-
Всичко постъпления от нестопанска дейност		8,529	1,091
Б. Плащания за нестопанска дейност			
1. Изплатени финансираня		2,216	2,437
2. Плащания по програми и проекти		2,596	1,955
3. Изплатени заплати и социални осигуровки		1,126	1,023
4. Плащания на доставчици		573	441
5. Изплатени други данъци и такси		224	187
6. Плащания по банкови и валутни операции		56	133
Всичко плащания за нестопанска дейност		6,791	6,176
В. Нетен паричен поток от/(за) нестопанска дейност		1,738	(5,085)
III. Парични потоци от стопанска дейност			
A. Постъпления от стопанска дейност			
1. Постъпления от клиенти		95	62
Всичко постъпления от стопанска дейност		95	62
Б. Плащания за стопанска дейност			
1. Плащания към доставчици		(27)	-
Всичко плащания за стопанска дейност		(27)	-
В. Нетен паричен поток от стопанска дейност		68	62
IV. Наличност на парични средства на 31 декември	11	5,000	3,194
V. Изменение на паричните средства през годината		1,806	(5,023)

Финансовият отчет на страници от 12 до 35 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 24.09.2024 г.

Сара Мари Перин
Изпълнителен директор

Заверил съгласно одиторски доклад:

Павел Пирински
Регистриран одитор, отговорен за одита
Одиторско дружество №085

Съставител:
„БДО АФА Консултанти“ ООД
Валя Йорданова, управител

Боряна Димова, управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
31 декември 2023 година

(всички суми са в хиляди български лева)

	Други резерви хил. лв.	Финансов резултат от нестопанска дейност от текущата година хил. лв.	Финансов резултат от стопанска дейност		Общо нетни активи хил. лв.
			Натрупани печалби от минали години хил. лв.	Текуща печалба хил. лв.	
1. Салдо на 1 януари 2022 г.	330	161	136	45	672
2. Финансов резултат от нестопанска дейност за годината	-	(30)	-	-	(30)
3. Финансов резултат от стопанска дейност за годината	-	-	-	52	52
4. Трансфер към други резерви	161	(161)	45	(45)	-
5. Салдо на 31 декември 2022 г.	491	(30)	181	52	694
6. Финансов резултат от нестопанска дейност за текущата година	-	51	-	-	51
7. Финансов резултат от стопанска дейност за текущата година	-	-	-	67	67
8. Трансфер към други резерви	(30)	30	52	(52)	-
9. Салдо на 31 декември 2023 г.	461	51	233	67	812

Финансовият отчет на страници от 12 до 35 е приет от Учредителя и одобрен от Управителния съвет и е подписан на 24.09.2024 г.

 Сара Мари Перин
 Изпълнителен директор

 Съставител:
 „БДО АФА Консултанти“ ООД
 Валя Йорданова, управител

Заверил съгласно одиторски доклад:

 Павел Пирински
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Одиторско дружество №085

 Боряна Димова, управител
 „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
 Одиторско дружество №085

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФОНДАЦИЯТА

Фондация Тръст за социална алтернатива (“Фондацията”) е организация с нестопанска цел, регистрирана по Закона за юридическите лица с нестопанска цел с фирмено дело 524/2012 г. на Софийски градски съд и е вписана в Търговския регистър с ЕИК по БУЛСТАТ 176356758. Фондацията е със седалище и адрес на управление: гр. София, район Средец, ул. Патриарх Евтимий № 64.

1.1. Собственост и управление

Фондацията се управлява от управителен съвет. Към 31.12.2023 г. членовете на Управителния съвет са: Сара Мари Перин, Венета Илиева, Виктория Блажева, Емилия Карадочева и Илиана Сарафиан. На 12 април 2023 г. дотогавашния член на Управителния съвет Росен Иванов е отписан като член на Управителния съвет.

Към 31.12.2023 г. и към 31.12.2022 г. Фондацията се представлява от изпълнителния директор Сара Мари Перин.

Към 31.12.2023 г. първоначалните имуществени вноски са в размер на 1,000 лв.

Към 31.12.2023 г. общият списъчен брой на персонала във Фондацията е 27 души (31.12.2022 г.: 28 души).

1.2. Предмет на дейност

Фондация Тръст за социална алтернатива е създадена за осъществяване на нестопанска дейност, която включва благотворителни и образователни дейности и инициативи в обществен интерес и полза.

Цели

Мисията на Фондацията е насочена към постигане на следните цели:

- подкрепа на местно и национално ниво на програми с фокус върху майчино и детско здраве, и развитие на лицата в риск, и по-специално от етническите малцинства, ранно детско развитие, повишено присъствие в детската градина, в предучилищни групи и др.;
- подкрепа на местно и национално ниво на инициативи, които подобряват образователните постижения на ученици в риск, по-специално от етническите малцинства и децата от бедните и маргинализираните общности, както и предотвратяване на отпадането на деца от училище с фокус върху подобряване участието и ученето в училище и повишаване на броя ученици, завършващи средно образование;
- подкрепа на местно и национално ниво на инициативи, които подпомагат достъпа до възможности за повишаване доходите на хора от рискови групи, по-специално на етническите малцинства, което включва обучения за придобиване на умения, необходими при намиране на работа, свързване с работодатели, предприемачество, промотиране и подпомагане на програми узаконяващи квартали и сгради;
- подобряване капацитета на местно и национално ниво на неправителствени организации за отчетност и управление на финансови помощи, както и уменията за систематично проследяване, оценка и демонстриране на постигнатите цели чрез индикатори за изпълнение на предвидените дейности и чрез конкретни резултати.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

Средства за постигане на целите

За постигане на своите цели, Фондацията развива следните дейности:

- управлява финансови помощи за местните и национални партньори; проектира, изпълнява, наблюдава и оценява програми, свързани с подобряване на постиженията в образованието на ученици в риск, и по-специално от етническите малцинства и децата от бедните и маргинализираните общности;
- проектира, изпълнява, наблюдава и оценява програми, свързани с подобряване на икономическа самостоятелност на лицата в риск, и по-специално от етническите малцинства и младежите от бедните и маргинализираните общности;
- проектира и провежда обучения на местните партньори с цел да се увеличи техният капацитет, и по-специално що се касае за отчетност и управление на финансови помощи и да подпомогне изграждането на умения за систематично проследяване, оценка и демонстриране на постигнатите цели чрез индикатори за изпълнение на предвидените дейности и чрез конкретни резултати;
- извършва спомагателни дейности, свързани с целите.

1.3. Военен конфликт на Украйна с Русия - влияние, ефекти, предприети действия и мерки

В края на месец февруари 2022 година започна военният конфликт между Русия Украйна, който продължава и към датата на издаване на този финансов отчет. На Русия се налагат все по-широки икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фондацията

На този етап ръководството наблюдава и извършва текущи анализи и оценки на възможните последици от конфликта за Фондацията, нейната дейност, активи и перспективи. В краткосрочен план оценката показва, че доколкото Фондацията не поддържа тесни икономически връзки или обмен на стоки и услуги с Русия и Украйна, няма и пряк ефект и засегнати експозиции.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ФОНДАЦИЯТА

По-долу са представени значимите счетоводни политики, приложени при изготвянето на финансовия отчет, доколкото те не са оповестени в другите приложения по-горе. Политиките са последователно прилагани за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фондация Тръст за социална алтернатива е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството (нов) в сила от 01.01.2016 г. (ДВ 95/08.12.2015 г.) и Националните счетоводни стандарти (НСС), утвърдени от МС с ПМС № 46/2005 (ДВ 30/07.04.2005 г.) и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г. (ДВ 86/ 26.10.2007 г.), с ПМС 394/2015 г. (ДВ 3/12.01.2016 г.) и ПМС № 27/2019 г. (ДВ 15/19.02.2019 г.), при спазване на специфичните изисквания на НСС 9. Представяне на финансовите отчети на предприятията с нестопанска цел.

Фондацията води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство.

Данните в годишния финансов отчет (ГФО) са представени в хиляди лева. Настоящият годишен финансов отчет е изготвен на принципа на историческата цена. Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че Фондацията ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Бъдещата дейност на Фондацията зависи от обезпечаването на финансиране от страна на собствениците. На управляващия орган на Фондацията не са известни данни, които водят до несигурност относно възможността Фондацията да продължи своята дейност и счита, че е подходящо финансовите отчети да бъдат изготвени на база на принципа на действащото предприятие.

2.2. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет съгласно Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу:

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Фондацията. Преносните стойности на активите са анализирани в Приложения 9 и 10. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

2.3. Сравнителни данни

Фондацията представя сравнителна информация в този финансов отчет за периода 1 януари до 31 декември на предходната 2022 година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето за текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на Фондацията е българският лев. Левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към официалната валута на Европейския съюз еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец.

Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в счетоводния баланс, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година**

(всички суми са в хиляди български лева)

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за приходите и разходите в момента на възникването им, като се третират и представят като финансови приходи или финансови разходи.

2.5. Приходи

Приходи от нестопанска дейност

Приходите на Фондация Тръст за социална алтернатива се формират от получени финансираня, обвързани с условия или необвързани с условия.

Приходите от финансираня, обвързани с условия, изискват изпълнението на определени задължения. Те се признават на системна база през периодите, през които Фондацията признава като разход съответните разходи, които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират, за да изпълнят предварително поставеното условие. Приходите от финансираня, обвързани с условия за придобиване на дълготрайните активи, се признават до размера на начислените през периода разходи за амортизации на придобитите чрез получени безвъзмездни средства активи.

Безвъзмездните средства, свързани с неамортизируемия актив на Фондацията “Земя в застроен двор”, се признават за срока на полезен живот на придобитата сграда.

Приходите от финансираня, необвързани с условия, се признават в момента на тяхното постъпление. Финансовите приходи се състоят от лихвени приходи по банкови депозити и от положителните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски задължения, деноминирани в чуждестранна валута, и се включват в отчета за приходите и разходите, когато възникнат.

Приходи от стопанска дейност

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените услуги, нетно от предоставени отстъпки и рабати.

2.6. Разходи

Разходите на Фондацията се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Фондацията изразходва финансовите си средства според одобрен от Управителния съвет годишен бюджет, покриващ всички оперативни разходи и цялостния план за финансиране на всяка от програмните области, свързани с постигането на мисията ѝ, като организация с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, за който се отнасят.

Финансовите разходи се състоят от отрицателните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски задължения, деноминирани в чуждестранна валута, и се включват в отчета за приходите и разходите, когато възникнат.

2.7. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Фондацията е определила стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Дълготрайни материални активи, които се състоят от разграничими съставни части, отговарящи на критериите за дълготраен материален актив по отделно, се третираат като отделни дълготрайни материални активи и се амортизират на база полезния срок на годност на отделните разграничими части.

Оценка след първоначалното признаване

След първоначалното признаване като актив всеки отделен дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени.

Извършени последващи разходи, свързани с дълготрайни материални активи, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация.

Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Фондацията използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи.

Амортизирането на активите започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради - 25 г.
- компютърно оборудване - 2 г.
- офис оборудване - 6.7 г.
- транспортни средства - 4 г.
- офис обзавеждане - 6.7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира, както и начислената амортизация за текущия и бъдещи периоди.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетната продажна цена (справедливата стойност след приспадане на разходите при освобождаване от актива) и стойността в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите.

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от счетоводния баланс, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “дълготрайни материални активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Приходите от продажбата се посочват към “други приходи”, а балансовата стойност към “други разходи” в отчета за приходите и разходите.

2.8. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка. Цената на придобиване включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение. В състава на нематериалните активи са включени програмни продукти и лицензии, използвани във Фондацията.

Фондацията прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за приходите и разходите.

Нематериалните активи се отписват от счетоводния баланс когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Приходите от продажбата се посочват към “други приходи”, а балансовата стойност към “други разходи” в отчета за приходите и разходите.

2.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо. Изписването става за сметка на формирания коректив за обезценки. Загубите от обезценки и отписвания на вземания се включват в отчета за приходи и разходи към “разходи за обезценка и отписване на финансови активи”.

2.10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства по разплащателни сметки в банки и банкови депозити с оригинален матуритет до 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните плащания към доставчици се представят брутно, с включен ДДС (20%);
- брутните разходи по договори за предоставяне на грантове и върнатите (неусвоени) финансираня от грантополучателите се представят нетно.

2.11. Търговски и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. Задълженията се отписват при настъпване на правни основания за това. Отписаните задължения, представляващи финансови пасиви, се включват в отчета за приходи и разходи към финансовите приходи в статия „отписани финансови пасиви”.

2.12. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите във Фондацията се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България. Основно задължение на Фондацията като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски са регламентирани в Кодекса за социално осигуряване (КСО), както и в Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година.

Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата на КСО. Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Фондацията в качеството ѝ на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Фондацията няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година

(всички суми са в хиляди български лева)

Дължимите от Фондацията вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за приходите и разходите и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет Фондацията прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск.

В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно Кодекса на труда Фондацията в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала си обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение на съответния служител за два месеца при прекратяване на трудовото правоотношение с него поради пенсиониране.

В случай, че служителят е придобил във Фондацията десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на brutното трудово възнаграждение за шест месеца. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, която да се включи в баланса, а респ. изменението в стойността - в отчета за приходите и разходите.

Към края на отчетния период на база своя опит и преценка на броя и състава на персонала като възраст и стаж във Фондацията, ръководството е определило задълженията за обезщетения при пенсиониране за несъществени, поради което не е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, Фондацията като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране на служители, определени видове обезщетения.

Фондацията признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, вкл. и на база публично анонсиран план (напр. за реструктуриране), да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите в случаите на доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в счетоводния баланс по тяхната сегашна стойност.

2.13. Финансови инструменти

Финансови активи

Финансовите активи на Фондацията включват други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Те се оценяват в счетоводния баланс по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на Фондацията, а останалите - като нетекущи.

На датата на всеки финансов отчет Фондацията оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фондацията включват задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в счетоводния баланс по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

3. ПРИХОДИ ОТ ФИНАНСИРАНИЯ ПОД УСЛОВИЕ

Приходите от финансираня под условие включват приходи от местни и чуждестранни финансираня за текущата дейност и нетекущи активи. Тяхното предназначение е целево за покриване на текущите разходи по отделни проекти и програми, свързани с регламентираната дейност на Фондацията.

	2023 г.	2022 г.
Приходи от финансираня под условие, в т.ч.:		
Ранно детско развитие	2,771	2,727
Икономическо развитие и достъп до заетост	1,877	1,859
Образователни възможности и постижения	1,315	1,455
Изграждане на институционален капацитет	89	35
Усвояване на финансиране за придобиване на дълготрайни активи до размер на начислените амортизации (Прил. № 8)	18	18
Общо	6,070	6,094

4. РАЗХОДИ ЗА РЕГЛАМЕНТИРАНА ДЕЙНОСТ

Разходи за финансираня

Във връзка с реализирането на своите цели Фондация Тръст за социална алтернатива има право да съфинансира и подкрепя ресурсно дейности, инициативи и проекти, като предоставя финансираня (грантове). Право да кандидатстват за и да получават проектно финансиране от Фондацията имат единствено физически лица или законни представители на юридически лица, които са сдружения с нестопанска цел, обществени институции, които са регистрирани като юридически лица, или търговски предприятия, които осъществяват нестопанска дейност.

През 2023 г. Фондацията е одобрила и сключила договори за предоставяне на грантове, като брутно разходите по отпускането им възлизат на стойност 2,605 хил. лв. (2022 г.: 2,658 хил. лв.) (Приложение № 16). Нетните разходи по отпускане на грантове възлизат на стойност 2,216 хил. лв. (2022 г.: 2,437 хил. лв.).

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

Те се формират като разлика между brutните разходи по договори за предоставяне на грантове и върнатите (неусвоени) финансираня от грантополучателите.

Разходи по програми и проекти

Съобразно своя мандат Фондацията може и самостоятелно да организира и оперативно да осъществява собствени програми и проекти. Разходите по програми и проекти на Фондацията включват:

	2023 г.	2022 г.
Разходи за материали	138	69
Разходи за външни услуги	394	394
Разходи за амортизации	3	10
Разходи за персонал и социално осигуряване	749	789
Други разходи	841	766
Общо	2,125	2,028

5. АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

Административните разходи на Фондацията са онези разходи, които не могат пряко да бъдат определени като разходи по финансираня или разходи по програми и проекти.

Административните разходи на Фондацията включват:

	2023 г.	2022 г.
Разходи за материали	58	53
Разходи за външни услуги	266	242
Разходи за амортизации	41	43
Разходи за персонал и социално осигуряване	1,302	1,215
Други разходи	62	76
Общо	1,729	1,629

6. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Приходите от стопанска дейност са в размер на 74 хил. лв за извършени услуги (2022 г.: 58 хил. лв.).

През 2023 г. Фондацията няма направени разходи за стопанска дейност (2022 г.: няма).

7. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Основните компоненти на разхода за данъци за годината, завършваща на 31 декември са:

	2023 г. хил.лв.	2022 г. хил.лв.
<u>Отчет за приходите и разходите</u>		
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	74	58
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината - 10%	7	6
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетен в отчета за приходите и разходите за стопанска дейност	7	6

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат

Счетоводна печалба за годината	74	58
Разход за данъци върху печалбата - 10%	7	6
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетен в отчета за приходите и разходите за стопанска дейност	7	6

Към 31.12.2023 г. Фондацията има *задължение за данък върху печалбата от стопанската си дейност* в размер на 7 хил. лв (31.12.2022 г.: 6 хил. лв.).

8. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земя		Офис		Компютърно оборудване		Транспортни средства		Офис оборудване и обзавеждане		Общо	
	2023г	2022г	2023г	2022г	2023г	2022г	2023г	2022г	2023г	2022г	2023г	2022г
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>570</u>	<u>570</u>	<u>177</u>	<u>162</u>	<u>70</u>	<u>70</u>	<u>62</u>	<u>58</u>	<u>886</u>	<u>867</u>
Придобити	-	-	-	-	30	16	98	-	2	4	130	20
Отписани	-	-	-	-	(38)	(1)	-	-	(12)	-	(50)	(1)
Салдо на 31 декември	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>570</u>	<u>570</u>	<u>169</u>	<u>177</u>	<u>168</u>	<u>70</u>	<u>52</u>	<u>62</u>	<u>966</u>	<u>886</u>
Натрупана амортизация												
Салдо на 1 януари	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>231</u>	<u>208</u>	<u>155</u>	<u>130</u>	<u>70</u>	<u>70</u>	<u>53</u>	<u>49</u>	<u>509</u>	<u>457</u>
Начислена амортизация за годината	-	-	22	23	19	26	-	-	3	4	44	53
Отписана амортизация за годината	-	-	-	-	(38)	(1)	-	-	(12)	-	(50)	(1)
Салдо на 31 декември	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>253</u>	<u>231</u>	<u>136</u>	<u>155</u>	<u>70</u>	<u>70</u>	<u>44</u>	<u>53</u>	<u>503</u>	<u>509</u>
Балансова стойност на 31 декември	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>317</u>	<u>339</u>	<u>33</u>	<u>22</u>	<u>98</u>	<u>-</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>463</u>	<u>377</u>

Земята и офисът на две нива и един от автомобилите са придобити чрез безвъзмездно целево финансиране, получено по договор за грант с Фондация Америка за България. Разходите за амортизации на тези активи за 2023 г. са в размер на 18 хил. лв. (2022 г.: 18 хил. лв.).

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

9. ВЗЕМАНИЯ И РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

Вземания

	31.12.2023 г.	31.12.2022г.
Вземания от доставчици по аванси	505	46
Вземания от клиенти	-	5
Други вземания	8	7
Общо	513	58

Разходи за бъдещи периоди

Предплатените разходи за бъдещи периоди в размер на 180 хил. лв. (31.12.2022 г.: 46 хил. лв.) включват застраховки, абонаменти и предплатени консултантски услуги по проекти.

10. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ

Другите текущи активи в размер на 6 хил. лв. (31.12.2022 г.: 6 хил. лв.) включват остатъчната стойност след извършено частично дарение на придобита през 2015 година земя, предназначена за дарение.

11. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2023 г.	31.12.2022г.
Парични средства по разплащателна сметка в лева	4,594	2,483
Парични средства по разплащателна сметка в щатски долари	324	608
Парични средства по депозитни сметки в лева	7	25
Парични средства по депозитни сметки в щатски долари	75	78
Общо	5,000	3,194

Наличните към 31 декември парични средства са по сметки на Фондацията в „Българо-Американска Кредитна Банка“ АД и „Уникредит Булбанк» АД.

12. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

Задълженията към доставчици към 31 декември включват задължения за:

	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Консултантски услуги	1	10
Счетоводни услуги	3	4
Режийни разходи	4	1
Други	5	2
Общо	13	17

Задълженията са в български лева и подлежат на погасяване в началото на следващия отчетен период.

13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и за социално осигуряване към 31 декември включват:

	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Начисления за възнаграждения по неизползван платен отпуск	28	19
Начисления за социално осигуряване по неизползван платен отпуск	5	3
Общо	33	22

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година**

(всички суми са в хиляди български лева)

14. ФИНАНСИРАНИЯ

Финансирания за нетекущи активи

Финансиранията за нетекущи активи се признават като текущ приход за финансиране до размера на начислената амортизация за годината (Приложение № 8). Към 31 декември финансиранията за нетекущи активи на Фондацията представляват целево финансиране за придобиване на:

Срок	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
До една година	18	18
Офис на две нива (до размера на финансирането)	18	18
Над една година	243	261
Офис на две нива (до размера на финансирането)	236	254
Земя	7	7
Общо	261	279

Финансирания за текущи разходи

	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Финансиране за текущи разходи	5,036	2,663
	5,036	2,663

Сумите, получени за финансиране на текущите разходи, се признават като приход до размера на действително направените разходи за регламентирана дейност.

Останалата част се признава в счетоводния баланс като финансирания и приходи за бъдещи периоди.

Финансиранията за нетекущи активи и финансиранията за текущи разходи са представени в счетоводния баланс обобщено на ред „Финансирания и приходи за бъдещи периоди“.

15. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

През 2023 г. Фондацията няма осъществени сделки със свързани лица.

През 2022 г. има получени дарения от Next Generation Bulgaria Fund (NGBF), САЩ, в размер на 10 хил. щ. д. NGBF е лице, свързано с изпълнителния директор Сара Перин, тъй като тя участва в негов управителен или контролен орган.

Членовете на Управителния съвет не са свързани помежду си и не получават възнаграждение за дейността си.

16. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Условни вземания

Към 31.12.2023 г. Фондацията има условни вземания, които произтичат от условията, определени в договорите за получено финансиране (грант), като по-съществените са както следва:

Ангажимент на ФАБ съгласно договор за грант от 4 май 2016 г. с продължителност 90 месеца и с общ размер на одобрената сума от 1.2 млн. лв. На 13.11.2023 г са получени 551 хил. лв., с което към 31.12.2023 г. няма оставащи условни вземания от ФАБ по този грант. (31.12.2022 - 551 хил.лв.)

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година**

(всички суми са в хиляди български лева)

Ангажимент на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) съгласно споразумение за партньорство от 17 май 2018 г. с продължителност 80 месеца и с общ размер на одобрената сума от 2.5 млн. лв. (1.3 млн. евро). Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от ФМ на ЕИП по този грант са в размер на 622 хил. лв. (318 хил. евро). (31.12.2022 - 648 хил. лв. (331 хил. евро))

Ангажимент на Фондация Аутономия - Унгария съгласно договор за партньорство от 15 октомври 2018 г. с продължителност 56 месеца и с общ размер на одобрената сума от 785 хил. лв. (401 хил. евро). Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от Фондация Аутономия - Унгария по този грант са в размер на нула лв (нула евро). (31.12.2022 - 332 хил. лв (170 хил. евро)).

Ангажимент на Университета в Утрехт съгласно договор за грант от 1 март 2020 г. удължен на 52 месеца и с общ размер на одобрената сума от 261 хил. лв. (133 хил. евро). Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от Университета в Утрехт по този грант са в размер на 24 хил. лв. (12 хил. евро). (31.12.2022 - 78 хил. лв (40 хил. евро)).

Ангажимент на ФАБ съгласно договор за грант от 22 май 2020 г. с продължителност 36 месеца и с общ размер на одобрената сума от 167 хил. лв. (105 хил. щ. д.). Към 31.12.2023 г. няма оставащи условни вземания от ФАБ по този грант (31.12.2022 - 1.2 млн. лв (636 хил. щ. д.))

Ангажимент на Фондация Америка за България (ФАБ) съгласно договор за грант от 16 октомври 2020 г. с продължителност 36 месеца и с общ размер на одобрената сума от 12.1 млн. лв. (7.6 млн. щ. д.). Към 31.12.2023 г. няма оставащите условни вземания от ФАБ по този грант. (31.12.2022 - 3.8 млн. лв (2.1 млн. щ. д.))

Ангажимент на Програмата на ЕК „Права, равенство и гражданство“ съгласно договор за грант от 1 ноември 2020 г. с продължителност 24 месеца и с общ размер на одобрената сума от 394 хил. лв. (201 хил. евро). Към 31.12.2023 г. няма оставащи вземания от Програмата на ЕК „Права, равенство и гражданство“ по този грант (31.12.2022 - 79 хил. лв (40 хил. евро)).

Ангажимент на фондация „Оптимус“ към UBS Bank съгласно договор за грант от 11 ноември 2020 г. с продължителност 44 месеца и с общ размер на одобрената сума от 1.4 млн. лв. (756 хил. щ. д.). Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от фондация „Оптимус“ към UBS Bank по този грант са в размер на нула лв. (нула щ. д.). (31.12.2022 - 378 хил. лв. (256 хил. щ. д.))

Ангажимент на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ съгласно договор за грант от 7 януари 2021 г. с продължителност 17 месеца и с общ размер на одобрената сума от 241 хил. лв. Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ по този грант са в размер на 30 хил. лв. (31.12.2022 - 181 хил. лв.).

Ангажимент на фондация „Работилница за граждански инициативи“ съгласно договор за грант от 13 декември 2021 г. с продължителност 36 месеца и с общ размер на одобрената сума от 11 хил. лв. (6 хил. евро). Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от фондация „Работилница за граждански инициативи“ по този грант са в размер на 11 хил. лв. (6 хил. евро). (31.12.2022 - 11 хил. лв (6 хил. евро)).

Ангажимент на фондация „Give Eur-Nore ASBL“ съгласно договор за грант от 29 януари 2022 г. с продължителност 12 месеца и с общ размер на одобрената сума от 10 хил. лв. (5 хил. евро). Към 31.12.2023 г. няма оставащите условни вземания от ФАБ по този грант. (31.12.2022 - нула лв (нула евро)).

Ангажимент на община Благоевград съгласно договор за грант от 11 април 2022 г. с продължителност 24 месеца и с общ размер на одобрената сума от 84 хил. лв. Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от община Благоевград по този грант са в размер на 67 хил. лв. (31.12.2022 - 67 хил. лв.).

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година**

(всички суми са в хиляди български лева)

Ангажимент на община Дупница съгласно договор за грант от 11 април 2022 г. с продължителност 24 месеца и с общ размер на одобрената сума от 84 хил. лв. Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от община Дупница по този грант са в размер на 67 хил. лв. (31.12.2022 - 67 хил.лв.).

Ангажимент на Eurochild съгласно договор за грант от 19 април 2022 г. с продължителност 21 месеца и с общ размер на одобрената сума от 29 хил. лв. (15 хил. евро). Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от Eurochild по този грант са в размер на 12 хил. лв. (6 хил. евро). (31.12.2022 - 12 хил.лв (6 хил. евро)).

Ангажимент на фондация „Clean Air Fund“ съгласно договор за грант от 5 януари 2023 г. с продължителност 26 месеца и с общ размер на одобрената сума от 240 хил. лв. (120 хил. щ. д.). Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от фондация „Clean Air Fund“ по този грант са в размер на 141 хил. лв. (80 хил. щ. д.).

Ангажимент на фондация „Лъчезар Цоцорков“ съгласно договор за грант от 15 май 2023 г. с продължителност 20 месеца и с общ размер на одобрената сума от 40 хил. лв. Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от фондация „Лъчезар Цоцорков“ по този грант са в размер на 22 хил. лв

Ангажимент на фондация „International Step By Step Association“ съгласно договор за грант от 4 март 2023 г. с продължителност 6 месеца и с общ размер на одобрената сума от 14 хил. лв. (7 хил. евро). Към 31.12.2023 г. оставащите условни вземания от фондация „Работилница за граждански инициативи“ по този грант са в размер на 2 хил. лв. (1 хил. евро).

Ангажимент на Фондация Америка за България (ФАБ) съгласно договор за грант от 19 октомври 2023 г. с продължителност 60 месеца и с общ размер на одобрената сума от 23.4 млн. лв. Към 31.12.2023 оставащите условни вземания от ФАБ по този грант са 20.4 млн. лв.

Условни задължения

Към 31.12.2023 г. Фондацията формира и условни задължения, които произтичат от договорните условия на отпуснатите от Фондацията грантове по четирите направления/ програми, по които работи:

- 1) “Образователни възможности и постижения”;
- 2) “Ранно детско развитие”;
- 3) “Икономическо развитие и достъп до заетост”;
- 4) “Изграждане на институционален капацитет”.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

31 декември 2023 г.

Програма	Условни задължения на 1 януари 2023 г.	Общ размер на грантовете по договори към 31 декември 2023 г.	Предоставен и грантове, брутно през 2023 г. (Приложение № 4)	Предоставени грантове (брутно) към 31 декември 2023 г.	Условни задължения на 31 декември и 2023 г.
Образователни възможности и постижения	454	10,755	912	9,294	1,461
Ранно детско развитие	709	9,260	1,100	9,094	166
Икономическо развитие и достъп до заетост	321	4,806	559	4,572	234
Изграждане на институционален капацитет	15	146	34	146	0
Общо	1,499	24,967	2,605	23,106	1,861

31 декември 2022 г.

Програма	Условни задължения на 1 януари 2022 г.	Общ размер на грантовете по договори към 31 декември 2022 г.	Предоставен и грантове, брутно през 2022 г. (Приложение № 4)	Предоставени грантове (брутно) към 31 декември 2022 г.	Условни задължения на 31 декември 2022 г.
Образователни възможности и постижения	873	9,404	944	8,950	454
Ранно детско развитие	1,026	9,972	1,165	9,263	709
Икономическо развитие и достъп до заетост	990	4,448	549	4,127	321
Изграждане на институционален капацитет	15	130	-	115	15
Общо	2,904	23,954	2,658	22,455	1,499

През 2023 година Фондацията е сключила нови договори/ анекси към съществуващите договори за грантове и общият размер на одобрените грантове към 31.12.2023 г. (с натрупване от 2012 г.) е в размер на 24,967 хил. лв. (31.12.2022 г.: 23,954 хил. лв.), или нарастването на брутния размер на грантовете по договори през годината е в размер на 1,013 хил. лв.

17. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност Фондация Тръст за социална алтернатива може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, ценови риск, кредитен риск, ликвиден риск и лихвен риск.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

Структурата на финансовите активи и пасиви на Фондацията по категории към 31 декември е посочена по-долу. Тя включва всички финансови активи в една група, “кредити и вземания”, и всички финансови пасиви в една група - “други финансови пасиви”:

31 декември 2023 г.	Кредити и вземания
Финансови активи	
Вземания от клиенти	-
Парични средства	5,000
Общо	5,000
	Други финансови пасиви
Финансови пасиви	
Задължения към доставчици	13
Общо	13
	Кредити и вземания
Финансови активи	
Вземания от клиенти	5
Парични средства	3,194
Общо	3,199
	Други финансови пасиви
Финансови пасиви	
Задължения към доставчици	17
Общо	17

Валутен риск

Фондацията е изложена на валутен риск от промяна на валутните курсове по отношение на паричните средства в щатски долари. Към 31.12.2023 г. Фондацията има парични средства по разплащателни и депозитни сметки в щ.д. общо в размер на 225 хил. щ. д., или 399 хил. лв. (31.12.2022 г.: 374 хил. щ. д., или 686 хил. лв.).

Следните обменни курсове са приложими за 2023 и 2022 година:

	<i>Среден приложим курс за годината</i>		<i>Курс към 31 декември</i>	
	<i>2023 г.</i>	<i>2022 г.</i>	<i>2023 г.</i>	<i>2022 г.</i>
1 USD	1.80184	1.86014	1.76998	1.83371

При увеличение на валутния курс с 10% резултатът от нестопанска дейност ще се увеличи с 40 хил. лв. (2022 г.: с 69 хил. лв.).

При намаление на валутния курс с 10% резултатът от нестопанска дейност ще се намали с 40 хил. лв. (2022 г.: с 69 хил. лв.).

**„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година**

(всички суми са в хиляди български лева)

Ценови риск

Фондацията не е изложена на съществен ценови риск от стопанската си дейност, тъй като извършва специфични услуги, цените за които са предварително договорени с клиентите.

Кредитен риск

Фондацията не е изложена на кредитен риск, тъй като Фондацията извършва услуги само на предварително одобрени от Управителния съвет клиенти, вземанията от които се събират в предварително договорените срокове.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Фондацията да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Фондацията, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на счетоводния баланс. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането и респективно задължението е изискуемо.

Матуритетен анализ

31 декември 2023 г.	На виждане и до 1 м.	От 1-3 м.	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	-	-
Парични средства	5,000	-	5,000
Общо	5,000	-	5,000
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	13	13
Общо	-	13	13
	На виждане и до 1 м.	От 1-3 м.	Общо
31 декември 2022 г.			
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	5	5
Парични средства	3,194	-	3,194
Общо	3,194	5	3,199
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	17	17
Общо	-	17	17

Риск на лихвоносните парични потоци

Фондацията няма значителна част лихвоносни активи, с изключение на паричните средства.

Като цяло Фондацията не е изложено на лихвен риск от своите задължения, защото те са обичайно търговски.

„ФОНДАЦИЯ ТРЪСТ ЗА СОЦИАЛНА АЛТЕРНАТИВА“
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 година
(всички суми са в хиляди български лева)

Лихвен анализ

31 декември 2023 г.	с фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	-	-
Парични средства	83	4,917	5,000
Общо	83	4,917	5,000
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	13	13
Общо	-	13	13
31 декември 2022 г.	с фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
Финансови активи			
Вземания от клиенти	-	5	5
Парични средства	103	3,091	3,194
Общо	103	3,096	3,199
Финансови пасиви			
Задължения към доставчици	-	17	17
Общо	-	17	17

18. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

През месец април 2024 г. бе направена промяна в структурата на Фондацията и бе приета актуализация на Учредителния акт - устав на Фондацията.

През месец април 2024 г. бе приет нов член на Борда на директорите на Фондацията - Вирджиния Уайт Окийф.